

DSKMs generalforsamling 2010 Beretning fra udvalg og arbejdsgrupper under DSKM eller med DSKM repræsentation

DANres-gruppen:

”DANRES har i 2009 holdt 2 møder, hvor der har været diskuteret en række aktuelle forhold omkring nationale og internationale resistensforhold. Alle KMA (udtagen én), rapporterer nu resistensdata for E. coli, Klebsiella pneumoniae, Enterokokker og Pseudomonas aeruginosa til European Antimicrobial Resistance Surveillance system (EARSS) og DANMAP.

Overvågningen har vist, at der er stigende forekomst af resistens blandt andet i form af vancomycin resistente enterokokker og ESBL-producerende E. coli og K. pneumoniae. I foråret 2009, blev der iværksat en undersøgelse af 3. generation cefalosporin resistente K. pneumoniae isolater fra blodinfektioner erhvervet i 2008. Undersøgelsen viste, at 98 % af isolaterne var ESBL positive mens de resterende 2% var AmpC positive. Cirka halvdelen af de undersøgte isolater havde samme genotype og var klonalt relateret – alle disse isolater var fra Sjælland.

I efteråret 2009 gennemførtes en 1 månedes prævalensundersøgelse for formodede ESBL-producerende E. coli og K. pneumoniae. Denne undersøgelse har vist en betydelig og bekymrende stigning i forekomsten af ESBL producerende bakterier. Data fra denne undersøgelse forventes færdig i løbet af foråret 2010.” (Robert Skov, Anette Hammerum, Niels Frimodt-Møller)

DANres-M, formand (incl. DSKM’s repræsentant i RAF-M, CSLI & CEN/ISO): Robert Skov

“DAN-resM har i 2009 bestået af Tove Højbjerg (TH), Claus Østergård (CØ), Region Nordjylland, Helga Schumacher og Kurt Fursted (KF), Region Midt, Ulrik Justesen (UJ), Region Syd, Ole Heltberg (OH), Region Sjælland, Magnus Arpi (MA), Dennis Hansen (DH), Niels Høiby (NH) og Kristian Schønning (KS), Region Hovedstaden, Niels Frimodt-Møller (NFM) og Robert Skov (RS) formand, Statens Serum Institut. Herudover er Anette Hammerum (AH) fra 2009 associeret til gruppen.

Gruppen har afholdt 4 møder. CØ er tiltrådt gruppen for 2 år som yngre læge – CØ vil beskæftige sig med resistens hos Pseudomonas aeruginosa.

KS, UJ er indtrådt i RAF M som repræsentanter for DANresM (sammen med RS)

DANres-M har bla. arbejdet med følgende temaer:

ESBL:

- Prævalens-undersøgelsen udført efterår 2009,
- Navngivning af bakterier med cefalosporin resistens jvf det ændrede ESBL begreb i Sverige -det er besluttet ikke at ændre dette begreb i Danmark. Det betyder, at vi i Danmark fortsat kun bruger betegnelsen ESBL om de cefotaxim eller ceftazidim nedbrydende enzymer, som hæmmes af klavulansyre
- Om ESBL producerende isolater skal anses for at være resistent for alle cephalosporiner eller ”rapporteres som testet” for det enkelte cefalosporin

Detektion af carbapenemaser

Vancomycinresistens i enterokokker.

Brug af QC stammer i KMA

Resistensbestemmelse af H. influenzae

RAF-M: I RAF-M arbejdes fortsat med en total omskrivning af RAF bogen samt forberedelse til overgang til den nye EUCAST disk diffusionsmetode (Mueller Hinton agar med konfluerende vækst). Der har i 2009 været afholdt dels den årlige workshop på Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, Göteborg, samt en workshop på SSI for landets KMAer omkring EUCAST metoden. Begge workshops var meget vellykkede.

DANSK SELSKAB FOR KLINISK MIKROBIOLOGI

RS har desuden repræsenteret DANresM og/eller DSKM ved

- ISO/CEN: Udarbejdelse af standard for MIC bestemmelse af svampe med Maiken Arendrup og RS som deltagere. Projektet er nu til afstemning blandt ISO landene mhp om en sådan standard skal udvikles”

Biofilm-arbejdsgruppen: Niels Høiby & Thomas Bjarnsholt

Biofilm arbejdsgruppen blev stiftet i 2009, med det formål at diskutere alle aspekter af biofilm på nationalt plan. På det stiftende møde blev det besluttet at holde 2 årlige symposier bestående af 2 sessioner, en klinisk orienteret og en grundvidenskabelig orienteret. Emnerne for det første videnskabelige møde den 25. september var ”Biofilm matrix” og ”patogen versus non-patogen i biofilm”. Deltagelsen har været rigtig god med omkring 40 deltagere til hvert møde. Næste møde er den 15. marts 2010 med emnerne ”værktøj til at studere biofilm” og ”visualisering af biofilm in vivo”. (af Thomas Bjarnsholt, Sekretær).

Endikarditis-arbejdsgruppen: Marianne Voldstedlund & Magnus Arpi

Se Formandens beretning

Tilforordnede i uddannelsesspørgsmål: Jens Jørgen Christensen og Jens Otto Jarløv

"Der har ikke været nogen sager til behandling."

DSKM's repræsentant i sundhedsstyrelsens hygiejneudvalg: Bettina Lundgren (suppleant Helle Krogh Johansen).

Se Formandens beretning.

DSKM's repræsentant i DEKS: Claus Bohn Christiansen.

” Ved DEKS-møde 10. september 2009 i Odense, session 6, klinisk mikrobiologi, var jeg mødeleder og mødearrangør. Der blev endvidere afholdt et styregruppemøde i december 2009, hvor jeg ikke havde mulighed for at deltage.”

DSKM's repræsentant i laboratorieudvalget vedr. kvalitetssikring under fagligt udvalg, PLO: Tove Højbjerg.

”Udvalgets hovedopgave er at fremme kvaliteten af laboratorieundersøgelser udført i almen praksis. Udvalget beskæftiger sig med klinisk biokemiske og klinisk mikrobiologiske undersøgelser, som omfattes af Landsoverenskomsten.

Der mangler fortsat Laboratoriekonsulentordninger til varetagelse af kvalitetssikring i flere regioner.

Bogen om ”Kvalitetssikring af laboratoriemedicinske aktiviteter i almen praksis Maj 2002, Kvalitetskrav og kvalitetsvurdering for hyppigt udførte klinisk biokemiske og klinisk mikrobiologiske analyser i almen praksis. November 2003” er blevet revideret. Den er sendt til høring i regionerne og forventes udgivet i løbet af få uger. Der er tilføjet et afsnit i del 1 om kvalitetsvurdering af mikrobiologiske undersøgelser i almen praksis, herunder en omtale af ulemper og fordele ved parallelundersøgelse. Afsnittet om kvalitetskrav til urinundersøgelser i del 2 er bearbejdet sprogligt, og en fejl i afsnittet om resistensbestemmelse er rettet. Kravet om bakterieantal på mindst 10.000 bakterier pr. ml i prøvematerialerne er fjernet, således at det nu er muligt at udsende materialer med færre bakterier.

Udvalget har ikke haft nye mikrobiologiske undersøgelser til behandling mhp fremsendelse til Fagligt Udvalg. De mikrobiologiske undersøgelser, der pt honoreres iht Landsoverenskomsten fremgår af overenskomstens § 75 (ydelse 7101,7109, 7114, 7116, 7122, 7105, 7106, 7107, 7189).”

DSKM's repræsentant i Sektorudvalget for de diagnostiske specialer ved DANAK: Bettina Lundgren.

”Intet nyt”

DSKM's repræsentant i rådgivende kontaktudvalg for de diagnostiske specialer ved IKAS: Svend Ellermann-Eriksen.

”Der har ikke været afholdt møder i 2009.”

DSKM's repræsentant til pilotprojektet vedr. "Map of Medicine": Hanne Holt.

Se Formandens beretning.

Ad hoc udpeget som sagkyndig konsulent i klinisk mikrobiologi i patientklagenævnet:

Niels Høiby og Jørgen Prag:

”Vedrørende patientklagenævnet har der ikke været sager i det forløbne år”

DSKM's repræsentant i EUCAST: Niels Frimodt-Møller.

EUCAST er fortsat meget aktiv under Gunnar Kahlmeters formandskab. Der blev i slutningen af 2009 udgivet retningslinier for EUCAST's disk diffusions test, der adskiller sig fra RAF og dansk tradition ved at overtage Kirby-Bauer inokulum (som hidtil anvendt af NCCLS/CSLI), dvs et inokulum med tæt, konfluerende vækst – og ikke vores tidligere semi-konfluerende vækst. Alle danske laboratorier overtager forhåbentlig denne metode snarest, så vi får standardiseret resistensbestemmelse og –rapportering i Danmark. Metoden er endnu ikke udviklet til Neisseria arter og anaerobe bakterier. Enkelte områder af den nye disk-metode følger ikke dansk tradition/praksis, og det opfordres de danske mikrobiologer at producere/publicere data, som kan være videnskabelig baggrund for revision af EUCAST-metoden (der er altid mulighed for revision med tilstrækkelige gode data): Benzyl-penicillin og Haemophilus spp., mecillinam og systemiske E. coli infektioner, mecillinam og ESBL, ciprofloxacin og Enterobacteriaceae (breakpoint 0,5 mg/l er for højt). Rapporten kan downloades fra www.eucast.org

DSKM's repræsentant i EUCAST-AFST (Anti Fungal Susceptibility Testing): Maiken Cavling Arendrup.

”I 2009 har EUCAST-AFST steering committee bestået af Juan L. Rodríguez-Tudela (chairman), J. Peter Donnelly (secretary), Cornelia Lass-Flörl, Maiken C. Arendrup og Manuel Cuenca-Estrella. Gruppen har fortsat arbejdet med at fastlægge breakpoints for svampemidler og udkast til EUCAST rationaler for posaconazol og anidulafungin breakpoints er udarbejdet. Disse afventer firma kommentarer og eventuel tilretning og derefter godkendelse af EUCAST steering committee (overordnet komite for både bakterier og svampe området). En udfordring har været at samle tilstrækkelige databaser med MIC værdier for svampe bestemt med EUCAST metoden fra forskellige laboratorier, hvilket har betydet at arbejdet tager tid. Gruppen har i 2009 publiceret en række studier som del af arbejdet, et udvalg er refereret nedenfor:

Maiken Cavling Arendrup, Guillermo Garcia-Effron, Cornelia Lass-Flörl, Alicia Gomez Lopez, Juan-Luis Rodriguez-Tudela, Manuel Cuenca-Estrella, David S. Perlin. Susceptibility testing of Candida species to echinocandins: comparison of EUCAST EDef 7.1, CLSI M27-A3, Etest, disk diffusion and agar-dilution using RPMI and IsoSensitest medium. Antimicrob. Agents Chemother. 2010, 54: 426-439

Arendrup MC, Cuenca-Estrella M, Donnelly JP, Lass-Flörl C, Rodrigues-Tudela JL. Association of Fluconazole Pharmacodynamics with Mortality in Patients with Candidemia. Antimicrob Agents Chemother. 2009, 53:2704–2706

Arendrup MC, Kahlmeter G, Rodriguez-Tudela JL, Donnelly JP. Breakpoints for susceptibility testing should not divide wild-type distributions of important target species. Antimicrob Agents Chemother. 2009, 53:1628-9.

Maiken Cavling Arendrup, Guillermo Garcia-Effron, Walter Buzina, Klaus Leth Mortensen, Nanna Reiter, Christian Lundin, Henrik Elvang Jensen, Cornelia Lass-Flörl, David S. Perlin, Brita Bruun. Breakthrough Aspergillus fumigatus and Candida albicans double infection during caspofungin treatment: laboratory characteristics and implication for susceptibility testing. Antimicrob Agents Chemother. 2009, 53:1185-93.

Tidligere EUCAST-AFST dokumenter findes på <http://www.eucast.org/documents/> er følgende EUCAST technical notes

Method for the determination of broth dilution minimum inhibitory concentrations of antifungal agents for conidia-forming moulds

Subcommittee on Antifungal Susceptibility Testing (AFST) of the ESCMID European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing (EUCAST). EUCAST technical note on method for the determination of broth dilution minimum inhibitory concentrations of antifungal agents for conidia-forming moulds. CMI 2008; 14:982-984.

Voriconazole

Subcommittee on Antifungal Susceptibility Testing (AFST) of the ESCMID European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing (EUCAST). EUCAST technical note on voriconazole. CMI 2008; 14:985-987.

Fluconazole

The European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing (EUCAST) Steering Committee. EUCAST technical note on fluconazole. CMI 2008; 14:193-19.

EUCAST publications in journals

Method for the determination of broth dilution of antifungal agents for fermentative yeasts, Apr 2008

Subcommittee on Antifungal Susceptibility Testing (ASFT) of the ESCMID European Committee for Antimicrobial Susceptibility Testing (EUCAST), EUCAST Definitive Document E.DEF 7.1: method for the determination of broth dilution of antifungal agents for fermentative yeasts. CMI 2008; 14:398-405.

Comparison of EUCAST-AFST and CLSI methods for susceptibility testing of posaconazole and voriconazole against *Aspergillus* spp., Sep 2006

Chryssanthou E and Cuenca-Estrella M (2006) Comparison of the EUCAST-AFST broth dilution method with the CLSI reference broth dilution method (M38-A) for susceptibility testing of posaconazole and voriconazole against *Aspergillus* spp. Clin Microbiol Infect; 12:901-904.

Other documents

EUCAST Definitive Document E.DEF 9.1

Method for the determination of broth dilution minimum inhibitory concentrations of antifungal agents for conidia forming moulds

DSKMs repræsentanter i specialistgruppen til de nationale rekommandationer for antibiotika (Institut for Rationel Farmakoterapi): Jenny Dahl Knudsen, Niels Frimodt Møller.

”Der har ikke været aktivitet i 2009”

DSKM's repræsentant i UEMS: Helle Krogh Johansen.

Se Formandens beretning

DSKM's repræsentant i gruppen til revision af udbrudsmanualen vedr. fødevarerborne sygdomme: Brian Kristensen.

”Har ikke hørt fra gruppen i 2 år”

DSKM's repræsentant i arbejdsgruppen til revision af vaccineforslag ved udlandsrejse: Jørgen Kurtzhals.

”Arbejdsgruppen har i det forløbne år udelukkende foretaget mindre revisioner, som det fremgår af EPI-nyt. Der er dog opstået en række store udfordringer for rejsemedicinen, ikke mindst de forringede muligheder for at give malariaprophylakse til gravide og spædbørn. Samtidig har miljøstyrelsen forbudt salget af imprægnerede myggenet, som ellers har været en vigtig komponent i malariaprophylaksen. Jeg har på vegne af arbejdsgruppen startet en dialog med Miljøstyrelsen mhp lovgivning af nettene, idet det ikke er en reel miljörisiko der har ført til forbuddet, men udelukkende EU-regulativer. Miljøstyrelsen er helt indstillet på at løse problemet, men indtil videre er det ikke lykkedes. Endelig er der kommet en ny Japansk encephalitis vaccine på markedet, som sælges til en meget høj pris, hvilket nødvendiggør mere rigoristisk overholdelse af indikationer. Der er derfor lagt op til et aktivt år i arbejdsgruppen for at få løst disse og en række andre påtrængende problemer.”

DSKM's repræsentanter i styregruppen for virologisk referencecenter ved SSI: Svend Ellermann-Eriksen, Lene Nielsen.

”Intet nyt. Der har ikke været afholdt møde i 2009.”

DSKM's repræsentant i styregruppen for diplomuddannelsen i infektionshygiejne ved NHV Göteborg: Hans Jørn Kolmos.

”Uddannelsen er inde i en stabil god udvikling. Foreløbig har tre fra Danmark afsluttet uddannelsen. Der henvises i øvrigt til redegørelsen i bestyrelsens beretning til generalforsamling 2008.”

DSKM's repræsentant i Specialuddannelsesrådet for Hygiejnesygeplejersker: Birgitte Korsager.

Den danske specialuddannelse for sygeplejersker i infektionshygiejne har været udbudt 5 gange i hhv 2001/2002, 2003/2004, 2004/2005, 2006/2007, 2007/2008, men er kun blevet afholdt 2 gange i hhv 2001/2002 og 2004/2005.

De 3 aflysninger skyldtes for få kvalificerede tilmeldinger til Specialuddannelsen. Ansøgerne manglede hhv at opfylde optagelseskravene, at få tilsagn om finansiel støtte og have opnået

tilsagn om orlov. Uddannelsen kræver minimum 15 deltagere for at kunne oprettes af hensyn til såvel økonomi som læringsmiljø.

Da denne uddannelsesproblematik er fælles for det infektionshygiejniske felt i Norden, hvad angår uddannelse af hygiejnesygeplejersker, og da der ikke eksisterer en formel uddannelse i infektionshygiejne for læger, er der på initiativ af Smittskyddsinstitutet i Stockholm, Folkehelseinstitutet i Oslo og Statens Serum Institut i 2007 oprettet en diplomuddannelse i infektionshygiejne ved Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap i Gøteborg.

Denne uddannelse har efter Specialuddannelsesrådets mening en række fordele frem for den danske uddannelse og er da også blevet foretrukket af Regionerne.

Specialuddannelsesrådet har derfor foreslået Sundhedsstyrelsen, at den danske uddannelse nedlægges eller revideres. Det har været svært at få et entydigt og endeligt svar fra Sundhedsstyrelsen, men indtil videre er den danske uddannelse stillet i bero.

DSKM's bestyrelsesrepræsentant (ressourceperson) i Det Landsdækkende Videreuddannelsesråd for Klinisk Mikrobiologi: Helle Krogh Johansen (suppleant Hanne Holt).

Se Formandens beretning.

DSKM's repræsentant i Medcom-udvalg vedr. indførelse af et landsdækkende nummersystem med entydig rekvisitionsnummer: Dennis Schrøder Hansen.

MedCom 6, delprojekt 8 "Fælles nationalt nummersystem" går i sin enkelthed ud på at indføre et unikt 12 cifret nummersystem til brug for alle laboratorier (klinisk-kemisk, patologi og mikrobiologi) til at nummerere prøver der f.eks. rekvireres i WebReq eller sendes mellem laboratorier. En løsning hvor numrene tildeles fra en central server (der allerede er i drift) blev af MedCom beskrevet sidst på året, og løsningen blev præsenteret på et Labmedicinmøde 9.december 2009. Thøger Gorm Jensen (TGJ), som deltog i mødet, ser det nationale prøvenummersystem som en stor fordel for identifikationssikkerheden, men mange klinisk kemiske laboratorier ser store problemer med at få mange af deres maskiner til at acceptere de 12 cifre. Planen er at alle laboratorier gradvist i løbet af 2011 og 2012 skal overgå til den nye nummerserie.

Den omtalte løsning har været i høring blandt vores LIS folk og TGJ har sammenfattet og fremsendt kommentarer til MedCom 6. januar 2010. Endelig fastlæggelse af nummersystemet var planlagt til et møde 4. februar, men dette blev aflyst og nyt møde er endnu ikke fastlagt.

DSKM's repræsentant i Medcom-udvalg vedr. regionalt og nationalt koordineret brug af NPU terminologien for laboratorieresultater: Jens Kjølsest Møller.

" Der har ikke været mødeaktivitet om dette emne"

DSKMs repræsentant i Ugeskrift for Lægers Videnskabelige Panel: Henrik Carl Schønheyder.

"Panelet har en særlig rolle i forbindelse med de faglige ledende artikler, jf. forfattervejledningen. Der er ét årligt orienteringsmøde med redaktionen."

DSKM's repræsentant i Association of European Societies on Infection Control and Prevention: Leif Percival Andersen.

"Møde: 11.– 12. Juni 2009 på SMI, Stockholm. Deltagere: Holland, Frankrig, Østrig, Spanien, UK (England, Scotland, Wales, Nordirland), Tjekiet, Kroatien, Tyskland, Rumænien, Sverige, Norge, Danmark, Belgien, Italien, Ungarn, ECDC (observatør). Repræsentanten fra UK repræsenterede samtidig ESCMID og ESGNI.

Præsentation af de 15 deltagende landes organisation af infektionshygiejnen herunder

- Uddannelse (formel og ad hoc) af hygiejnælæger, -sygeplejersker og -bioanalytikere mv.
- Lovgivning på området
- Ideal og reel normering
- Organisering: Hygiejneteams, udvalg, komiteer, nøglepersoner mv.
- Indikatorer der måles på.
- Hvordan er infektionsforebyggelse i nationale medier og hos politikere nu.

DANSK SELSKAB FOR KLINISK MIKROBIOLOGI

Ikke uventet var der meget stor variation landene imellem indenfor alle områder. Det mest konsistente var indikatorerne der måles på, men selv her var implementeringen ikke 100% nogen steder.

Forslag: På basis af netværket at etablere "Association of European Societies on Infection Control and Prevention". Deltagere: Nationale selskaber Indenfor infektionshygiejne.

For Danmark: DSKM, Dansk Selskab for Hygiejnesygeplejersker og evt. DKCS. Nationale statslige institutioner fx SSI kan deltage som observatører. Hvad med DBio og DSP?

Beslutning: 1) Der blev nedsat en koordineringsgruppe bl.a. med repræsentation fra Danmark. 2) IFIC kontaktes med henblik på en struktur der kan koordineres hermed ("chapter"). 3) der er et link til ECDC. 4) "office" og evt. bidrag blev ikke drøftet.

ECDC meddelte at EU kommissionen og alle medlemslandes sundhedsministre d. 11/6-09 havde indgået og underskrevet en omfattende aftale om patientsikkerhed inklusiv infektionsforebyggelse "Council recommendation on patient safety including prevention and control of health care infections" som findes på www.consilium.europa.eu.

Det betyder at der er et fælles europæisk lovgrundlag der omfatter uddannelse, vejledninger overvågning med et 3 årigt (2012) implementerings perspektiv.

Perspektiv for DSKM: Hvis DSKM vil have indflydelse på implementeringen af ovenstående vedtagelse og evt. fremtidig udbygning heraf vil det være nødvendigt at indgå i et Europæisk samarbejde.

Møde: IFIC kongressen, Vilnius 9. oktober 2009. Der var 8 deltagere fra Tyskland, Holland, Sverige, UK, Danmark, Italien og Kroatien tilstede. Der planlægges en artikel om MRSA vejledninger i Europa til IJIC. Man vil indtil videre bibeholde gruppen som et "netværk" med tæt kontakt til IFIC, men der udarbejdes et udkast til love ("legal framework for the network") på basis af regler der er undersøgt i Italien. Dette vil blive sendt til DSKMs bestyrelse så snart det foreligger. Der er udarbejdet en artikel om netværket til Eurosurveillance (vedhæftet).

Næste møde bliver i Berlin d. 17. april 2010 (heldagsmøde).

2. møde i 2010 bliver på HIS mødet i Liverpool 10.-13. oktober 2010. Her bliver der mulighed for at netværket laver en workshop/symposium, hvilket vil blive dagen før HIS mødet hvis det bliver et heldagsmøde."

DSKM's repræsentant i Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedr. opdatering af "Sundhedsstyrelsens anbefalinger for screening for livmoderhalskræft 2007": Henrik Westh.

"Arbejdet pågår. Intet nyt."

DSKM's repræsentant i APMIS' editorial board: Henrik Carl Schønheyder.

"Arbejdet påbegyndt efteråret 2009. Det første fælles redaktionsmøde finder sted i april 2010."

DSKM's kontaktperson til Dansk Selskab for Patientsikkerhed vedr. "Modelygehuse /kliniske retningslinier": Bettina Lundgren

Arbejdsgruppen er etableret ultimo 2009.